esperanto
-PANORAMO

uitgegeven door - eldonita de: Belga Esperanto-Federacio
redaktie - redakcio: Esperanto, dienst EP; Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne

VERSCHIJNT TWEEMAANDELIJKS

4de jaargang - nr. 1

januari - februari 1973

## TAAL- EN JAARVERSLAGPROBLEMATIEK BIJ PHILIPS

Bij het vertalen van het jaarverslag van Philips komt de laatste jaren een vreemd en onverwacht verschijnsel te voorschijn. Het bleek noodzakelijk twee Engelse versies te maken, nl. een Britse en een Amerikaanse. Zeer vele begrippen en termen, zowel vaktermen als gewone, verschillen in deze twee "talen" essentieel. Zo wordt "stocks" ( = voorraden) in de Britse versie, in de Amerikaanse "inventories" (wat een Engelsman als "inventarissen" begrijpt). De Engelse woorden "ordinary shares" (gewone aandelen)of "ordinary certificate" worden in het Amerikaans vertaald als "common stock".

De mening van technische vertalers

"Het verslag van dit jaar was buitengewoon moeilijk", zei de hr. Luton, hoofd van de Engelse vertaaldienst die voor beide vertalingen, dus Engels én Amerikaans, instaat. "Vooral het feit dat deze twee talen meer en meer uit elkaar groeien, schept onvoorstelbare problemen."

De hr. Schneider, technisch vertaler Duits, meende: "Speciaal voor de Duitse versie ontmoet ik zware problemen, nl. de schijnbare overeenkomst tussen het Nederlands en het Duits. Velen denken dat bijna letterlijk uit het Nederlands in het Duits vertaald kan worden en dat er zo een duidelijke ondubbelzinnige vertaling tot stand komt. Mijn grootste probleem bestaat erin mijn Nederlandse collega's ervan te overtuigen dat men zo niet kan werken. Ik denk dat het eenvoudiger is een verslag uit het Nederlands in het Frans te vertalen dan in het Duits, juist terwille van die "schijn-gelijkheid". Als men vertaalt in een idioom van totaal verschillende structuur dan ontmoet men over het algemeen minder problemen."

De hr. Van der Weyden, hoofd van de Franse sector van het vertaalbureau van Philips, zei: "Al sinds 1961 ben ik ieder jaar bezig met de vertaling in het Frans van ons jaarverslag... Men moet werkelijk een soort "allround-man" zijn die een zeer uitgebreide kennis heeft van de meest ingewikkelde takken van techniek en handel. Tact is ook een essentiële factor in ons beroep. Wij moeten nl. twee partijen tevreden stellen, onze directeurs in Eindhoven en onze collega's in Frankrijk. Dit is bijzonder noodzakelijk wanneer het gaat over vertalingen in het Frans van verscheidene begrippen en termen die geen duidelijk equivalent hebben in de andere taal. Bijvoorbeeld, het Engelse "Defence Systems" kan in het Frans niet vertaald worden door het woordelijke "Systèmes de Défence". Omdat het Frans een typisch voorbeeld is van een analytische taal, komen zulke vertaalproblemen vaker voor in vertalingen uit het Nederlands in het Frans dan in andere talen. Als we nieuwe produkten of nieuwe technische uitvindingen beschrijven die hier in Eindhoven tot stand zijn gekomen na het verscheinen van het laatste jaarverslag, dan is het onze taak een absoluut correcte fraseologie op te bouwen. Vergeten we daarenboven niet dat vele begrippen en termen die bij Philips worden gebruikt, in geen enkel gespecialiseerd woordenboek voorkomen. Het zoeken van de juiste vertaling

van één woord kan soms uren zoeken of discussie met zich brengen.

Taalverscheidenheid duur en tijdrovend

Ieder in de groep van vertalers die voor de eindversie van het verslag in het Frans, Duits, Spaans, Amerikaans en Engels verantwoordelijk is, bezoekt tijdens het verslagjaar tweemaal het betreffende land om de vertaling voor te bereiden. Tot op het laatste ogenblik wikken en wegen juristen en experten over financies in deze landen elk woord. De hr. Van der Weyden: "Het is duidelijk dat we op die manier pas geheel vertrouwd geraken met de totale inhoud van het verslag. Wanneer dan de jaarvergadering daar is baart de simultaanvertaling geen bijzondere zorgen meer".

Het jaarverslag van Philips verschijnt op 90 000 exemplaren in de zes verschillende talen. Het telt ca. 90 bladzijden van 21 bij 28 cm. Een groep van uitmuntende vertalers werkt er bijna het gehele jaar aan.

Naast de jaarverslagen geeft Philips jaarlijks nog tientallen andere brochures en naslawerken uit, dit ook in verscheidene talen waaronder het Esperanto.

==================================

Een ideaal geschenk...

Een ideaal geschenk voor uzelf, voor uw verlanglijstje of voor een vriend?

Een volledige cursus voor zelfstudie "Esperanto Programita", enig in zijn soort, reeds in verscheidene andere talen vertaald (o.a. Duits, Engels, Italiaans),

inclusief met vier EP-grammofoonplaten, leerboeken en informatiemateriaal:

370 fr. (voor Nederl.: 27,5 fl.)

te bestellen bij de samensteller: Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne (prk. 10115.08).

En nog een tweede geschenk...

Kent U al een goed geschenk voor je vriend of vriendin die Esperantist is of Esperanto leert? Hier vast een goed voorstel:

een Esperantotijdschrift

of beter gezegd, een reeks goede tijdschriften. Word lid van Universala Esperanto-Asocio (en konsultaj rilatoj kun UNESCO), van de Belga Esperanto-Federacio en van de plaatselijke groep.

Welke zijn de voordelen?

1) Het tijdschrift "Esperanto" dat maandelijks verschijnt met interessante artikels over algemene onderwerpen en mededelingen over het gebruik van het Esperanto in radio, televisie, onderwijs, toerisme enz.

2) Tweedelig jaarboek met duizenden adressen van "delegitoj" over de hele wereld die U behulpzaam bij reizen, correspondentie of studie kunnen zijn.

3) Het tijdschrift "Kontakto" indien U beneden de 25 bent. Het behandelt actuele problemen zoals de derde wereld, oorlog en vrede e.d.

4) Het tijdschrift "Sonorilo" dat tweemaandelijks verschijnt en dat algemene culturele onderwerpen en de Esperantobeweging in België behandelt.

5) Indien U beneden de 25 bent het tijdschrift "Koncize" dat in een beknopte vorm informeert over alle manifestaties speciaal voor jongeren die in West-Europa plaatshebben.

6) Een gratis abonnement op Esperanto-Panoramo.

Dat alles voor:

360 fr. tot 16 jaar.
390 fr. tot 21 jaar.
495 fr. tot 25 jaar.
620 fr. boven 25 jaar.

Betaal aan een plaatselijke Esperantogroep (adressen en postrekeningen, zie blz. 3 en 4).

---

Vermagerd?

Niet alleen de redacteur van Esperanto-Panoramo vermagert constant. Het tijdschriftje zelf heeft er nu ook voor één keer moeten aan geloven. Terwille van tijdsgebrek hebben we het helaas wat moeten beknotten. Een volgende keer beter!

ANTWERPSE ESPERANTOGROEP „LA VERDA STELO"

Voorzitter: De Hr. J.Haazen, Groenstraat 12, 2510 Mortsel. T.:40 07 76.

Vergaderingen: vrijdags om 20.15 u. stipt in zaal "Capitole", Gemeentestraat 15, Antwerpen (1ste verdieping). Toegang vrij voor alle geïnteresseerden.

5/1 - "Het Esperantojaar in beeld": films en dia's over hoogtepunten uit het "Verda Stelo"-groepsleven 1972 (o.a. Esperantobal, Kerstfeest, wandelingen) door de Hr. H.Boljau en P.Peeraerts.

7/1 (zondag) - Wandeling in Schoten o.l.v. Mevr. Van der Sijpt. Samenkomst om 14.30 u. aan de Lindenlei (halte autobuslijn 61 en 61 doorstreept).

12/1 - Terugblik op het Esperanto-wereldcongres 1972 in Portland (V.S.) door de Hr. P. de Smedt (Dendermonde).

19/1 - Jaarvergadering met o.a. huldiging van de jubilarissen.

26/1 - Bezoek aan het planetarium van de Zoo m.m.v. Volkssterrenwacht Urania (Hove). Bijeenkomst om 19.45 u. voor de Zoo. Prijs: 30 fr. op voorhand te betalen op prk. 726 54 van "La Verda Stelo", Antwerpen, of aan onze penningmeester, de Hr. Boljau.

2/2 - Debat over de emancipatie van de vrouw door een bekend feminoloog geleid.

4/2 (zondag) - Wandeling in de streken van Zoersel. Samenkomst om 14.30 u. aan het domein "Risschot", halte van autobuslijn Antwerpen-Turnhout (100 m voorbij Risschotlei voor wie van Antwerpen komt).

9/2 - De Hr. R. de Roover spreekt over "Printempo en la naturo".

16/2 - In voorbereiding op de Week van de Internationale Vriendschap zal in samenwerking met de Kalmthoutse Esperantogroep "La Erikejo" en met Esperanto-Komitato Intergrupa een volksdansavond plaatsvinden in Kalmthout op zaterdag 17 februari. Op vrijdag 16 is er daarom géén bijeenkomst in Antwerpen.

17/2 (zaterdag) - In het kader van EKI volksdansprogramma. Verdere details in het mededelingenblad "Esperanto-novaĵoj" en in een aparte circulaire.

23/2 - Jaarlijks bezoek aan de poppenschouwburg Van Campen. Op het programma "Het avontuur met de Vlaamse Hollander". Bijeenkomst voor de schouwburg (Lange Nieuwstraat 3) om 19.50 u. Prijs: 50 fr. vooraf te betalen op onze prk. nr. 726 54 of aan onze penningmeester.

De Antwerpse Esperantogroep "La Verda Stelo" is een van de weinige Antwerpse culturele verenigingen die haar leden jaarlijks meer dan 100 programma's aanbiedt. Neem deze gelegenheid te baat!

Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 726 54 van "La Verda Stelo", Antwerpen.

BLANKENBERGSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: De Hr. F.Couwenberg, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Vergaderingen: woensdags om 20 u. bij de voorzitter.
Correspondentie-adres: A.Marmenout, Koninginnelaan 98, Blankenberge.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 5062 10 van Mej.M.v.Mullem, Blankenberge.

BRUGSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: De Hr.C.Poupeye, F.de Goedelaan 17bis, 8000 Brugge. T.18358.
Vergaderingen: dinsdags om de 14 dagen om 20 u. in Strijdershuis, Hallestraat 14, 8000 Brugge.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 4835 33 van Bruĝa Grupo Esperantista.

BRUGSE ESPERANTOVERENIGING „PACO KAJ JUSTECO"

Voorzitter: De Hr.F.Roose, St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge. T. 31981.
Vergaderingen: donderdags om 20 u. bij een van de bestuursleden.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 9939 49 van Mevr.Maertens, Brugge 4.

BRUSSELSE ESPERANTOGROEP

Voorzitter: De Hr.R.Jacobs, Gen.Eenensstraat 94, 1030 Brussel.
Vergaderingen: 's woensdags om 20 u. in (a) Hotel Monico Nord, Brabantstraat 2, 1030 Brussel of in (b) SAT, Rouppeplein 3.
3/1 - "Parolata ĵurnalo" (a)
17/1 - In het kader van EKI, spreekbeurt door de Hr. Trebitsch over Centraal Europa (b)
7/2 - Jaarvergadering (a)
21/2 - In het kader van EKI, spreekbeurt door de Hr. Verstraeten (Antwerpen) over glasfabrikatie (a).
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 1230 48 van Reĝa Esperantista Brusela Gr.

GENTSE ESPERANTOCLUB

Correspondentie-adres: De Hr. A.van de Velde, Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tel.: 235640.
Lidmaatschap: 200 fr. op prk. 4769 82 van A.v.d.Velde, Gent.

KALMTHOUTSE ESPERANTOGROEP "LA ERIKEJO"

Voorzitter: De Hr.E. Boehme, Plantinlaan 4, 2090 Stabroek.
Vergaderingen: de laatste maandag van de maand om 20 u. in Restaurant "De Buizerd", Putsesteenweg, Kalmthout.
17/2 (zaterdag) - In het kader van EKI (Esperanto-Komitato Intergrupa), volksdansprogramma. Verdere details in "Esperanto-Novaĵoj" en in een speciale circulaire.

LEUVENSE ESPERANTOVERENINGING

Voorzitster: Mevr. A.Meurrens, Naamsestraat 78, 3000 Leuven.
Vergaderingen: dinsdags om 20 u. bij de voorzitster.
9/1 - De Hr. Bruno Haest presenteert dia's over Joegoslavië.
6/2 - Programma in het kader van de Week van de Internationale Vriendschap.

ESPERANTOJEUGDGROEP ST.-KRUIS

Leider: Dirk Iserentant.
Lidmaatschap: 75 fr. op prk. 10364 89 van Guido Maertens, St.-Kruis.

---

Correspondentie-adres Kortrijk: De Hr. C. Vanbiervliet, Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tel.: 200 11.

---

"Ritme - Australië in de 70-er jaren"

Over Australië kwam onlangs een nieuwe 16 mm-film in het Esperanto tot stand. Hij beschrijft de economische evolutie in Australië en de vele mogelijkheden die dit land biedt.
De film, die de vierde Esperantofilm is over Australië, werd uitgegeven door het Australisch Bureau voor Nieuws en Informatie en duurt ca. 20 minuten. Men kan hem tegen bepaalde voorwaarden in leen vragen.
De Esperantogroepen die hierin belang stellen voor een voorstelling tijdens hun bijeenkomsten dienen zich in verbinding te stellen met het BEF-secretariaat, St.-Bernardsesteenweg 1078, 2710 Hoboken.